

N° 7177
Entrée le 14.11.2022
Déclarée recevable
Président de la Chambre des Députés
(s.) Fernand Etgen
Luxembourg, le 15.11.2022

Groupe parlementaire

Ministère de l'Agriculture, de la Pêche et du Développement rural, 8
Référence: 7137/2022
15 NOV. 2022
A traiter par:
Copie à:

Här Fernand Etgen
Präsident vun der Deputéiertechamber
19, um Krautmaat
L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg de 14. November 2022

Här President,

Esou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Banneminister, d'Madamm Ëmweltminister an den Här Landwirtschaftsminister weiderzeleeden.

Wéi déi lescht Deeg an enger Rei Presseartikelen ze liese war, soll am Trëntengerdall e ronn 1.716. Hektar Gebitt, dat sech iwwert fënnf Gemengen erstrecken (Bous, Conter, Duelem, Réimech a Stadbriedemes) an "eng Naturschutzzone vu nationalem Interess" ëmgewandelt ginn. Dem Lëtzebuurger Bauer no handelt et sech bei ronn 75 Prozent vun dëser Fläch em privat Terrainen, déi dacks och landwirtschaftlech exploitéiert ginn. Déi geplangte Reklasséierung géif fir déi betraffe Bierger sou wuel e staarke Wäertverloscht vum Terrain u sech wéi och eng Rei Aschränkungen an hirer deeglecher Aarbecht bedeiten. Weider schreift déi genannte Wochenzeitung, datt déi Gemengeresponsabel sech genausou iwwert feelend Transparenz bekloen, wéi déi betraffe Proprietären, well si gläichermoosse viru vollend Tatsaache gestallt goufen.

An deem Zesummenhang géif ech der Regierung gär dës Froe stellen:

- 1) Kann d'Regierung matdeelen, wéi déi Decisioun motivéiert war, am Virfeld op sämtlech Berodunge mat de Gemengeresponsabelen, souwéi de Proprietären, déi naturgeméiss säit Joerzénge Suerg fir en nohaltegen Ëmgang mam Terrain droen, ze verzichten?
- 2) Kann d'Regierung elaboréieren, ob wéi eng Manéier si déi betraffe Leit engersäits fir den direkte Wäertverloscht vun hirem Terrain an de laangfristige Verdéngschtausfall anerersäits indenniséiere wëll?
- 3) Kann d'Regierung elaboréieren, wéi dës Decisioun sech mat hirer allgemenger Politik vun der Promotioun vun der lokaler Produktioun an dem lokale Commerce verdréit?
- 4) Kann d'Regierung elaboréieren, ob si esou en drasteschen Aschnëtt an déi lokal Liewensmëttelproduktioun, grad am Kader vum Ukrainkrich an dem entsprecheende Verloscht vun engem vun eise wichtegsten Importmarchéeë fir opportun hält?

Mat déiwem Respekt,

Jeff Engelen
Deputéierten

Äntwert vun der Ministesch fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung an dem Minister fir Landwirtschaft, Wäibau a ländlech Entwécklung op d'parlamentaresch Fro n°7177 vum 14. November 2022 vum éierewäerten Deputéierten Här Jeff Engelen iwwert "Réserve naturelle "Trentengerdall""

Den Trëntengerdall ass net eleng duerch seng geografesch Viraussetzungen esou ee schützenswäerten Territoire, mee zu engem groussen Deel duerch seng Notzung, duerch déi en déi besonnesch Qualitéit a Charakteristiken kritt huet, déi een elo huet an déi ee wëll fir d'Notzung souwuel fir d'Landwirtschaft, d'Forstwirtschaft an de Wäibau sou wéi och als Erhuelungsraum fir weider Generatiounen erhalen.

1. Kann d'Regierung matdeelen, wéi déi Decisioun motivéiert war, am Virfeld op sämtlech Berodunge mat de Gemengeresponsablen, souwéi de Proprietären, déi naturgeméiss säit Joerzénge Suerg fir en nohaltegen Ëmgang mam Terrain droen, ze verzichten?

Et gouf net op Berodunge verzicht, de Géigendeel ass de Fall. Am konkrete Fall si folgend Saachen décidéiert an lancéiert ginn:

- Déi deemoleg Regierung hat den 13. Januar 2017 am Kader vun der Approbatioun vum nationalen Naturschutzplang (*plan national concernant la protection de la nature*) décidéiert, datt den Trëntengerdall op der Lëscht vun den auszeweisenden "Zones protégées d'intérêt national" soll stoen an datt fir dëst Gebitt en Dossier de Classement géif opgestallt ginn.
- Den Optrag fir deen Dossier auszeschaffen ass Ufank 2020 erdeelt ginn an d'Aarbechte vum onofhängege Expert agréé hu sech bis Enn 2021 higezunn.
- Am Februar 2022 huet déi aktuell Regierung approvéiert, datt fir den Dossier zur Schutzzon „Trëntengerdall“ mam Text vum Avant-projet de règlement grand-ducal d'Enquête publique soll duerchgefouert ginn, dëst konform zu den Dispositiounen vum Naturschutzgesetz.
- Am spéide Fréijoer (Abrëll bis Juni 2022) waren éischt Entrevuë mat de Schafferéit vun alle Gemengen, woubäi ugekënnegt ginn ass, datt d'Echange mat ëffentleche Presentatiounen no der Summervakanz, am Hierscht géife starten, dëst iert déi eigentlech Enquête publique ofgehale géif ginn. Esou Presentatiounen sinn net vum Gesetz virgesinn, ginn awer an der Praxis vum fir Ëmwelt zoustännege Ministère ëmmer dann initiéiert, wann et wéint der grousser Unzuel vun den Besëtzer net méiglech ass, mat dësen alleguer am Virfeld vun der Enquête publique eenzel ze schwätzen.

D'Enquête publique esou wéi d'Gesetz se virgesäit, an wou d'Bierger während 30 Deeg hir Observatiounen zum Projet kënne maachen, huet nach net ugefangen. Selbstverständlech ginn awer och déi Bemierkungen a Froen, déi an deenen aneren Echangingen opgeworf gi sinn, och beim Finaliséiere vum Projet considéiert, onofhängeg dovunner, ob déi Bemierkungen a Froen och nach eng Kéier op dee méi formellen Wee - als Observatioun am Kader vun der Enquête publique - eragereecht ginn.

D'Regierung huet also kengesfalls décidéiert, de Bierger hiert Recht op d'Virbréngung vun de Géigenargumenter weg ze huelen. Et sief drun erënnert, datt dëst Recht formell am Naturschutzgesetz verankert ass.

2. Kann d'Regierung elaboréieren, ob wéi eng Manéier sinn déi betrafte Leit engersäits fir den direkte Wäertverloscht vun hirem Terrain an de laangfristige Verdéngschtausfall anerersäits indemniséiere wëll?

Den honorabelen Deputéierten geet vun engem direkte Wäertverloscht vun den Terrainen duerch d'Ausweise vun der Schutzzon aus. An der Hypothees, dass domadder de Verloscht vu Bauland gemengt ass, sou ass et esou, dass et keng Iwwerlappung vum Projet vun der Schutzzon mat de jeweilige Bebauungspläng vun de Gemenge gëtt an dass d'Gemenge gefrot sinn, fir eng Indikatioun ze ginn, wéi eventuell zukünfteg Bebauunge kinnten ausgesinn, fir dann dës Flächen an der geplangter Schutzzon auszespieren: et verléiert also kee Bauland.

Weider sief och kloer gestallt, datt mat deenen am Avant-Projet vum Reglement proposéierten Restriktiounen, och weiderhin eng landwirtschaftlech, forstwirtschaftlech oder wäibaulech Notzung méiglech bleift. Si ass souguer erwünscht, well si et jo ass, déi dee Site prägt. D'Aschätzung wéi sech dës Restriktiounen op déi jeweilig Betriber géingen auswirken, gëtt ë.a. op Basis vun deene Retouren gemaach, déi an deenen uewen genannte Versammlungen oder während der Enquête publique erakommen.

Et gëtt iwwregens haut schon e breet opgestallten Primmesystem, deen vun villen Exploitanten vun deem Terrain aktuell genotzt gëtt. Dat géing sech mam geplangten Projet net änneren.

3. Kann d'Regierung elaboréieren, wéi dës Decisioun sech mat hirer allgemenger Politik vun der Promotioun vun der lokaler Produktioun an dem lokale Commerce verdréit?

Déi proposéiert Restriktiounen (z.B. Asaz vu Pestiziden oder Totalherbiziden) viséiere just de Bësch, d'Biotopen an d'Baachen, wou och haut schon Oplage virgesi sinn. Weider sinn och Restriktiounen virgesinn fir d'Dauergréngland ze erhalen. Dofir kéimen nëmmen ganz wéineg nei Oplagen fir d'Exploitanten duerch d'Ausweise vun der Schutzzon.

Dës Decisioun verdréit sech deemno ganz gutt mat der lokaler Liewensmëttelproduktioun, ewéi se och elo schonn do stattfënnt a weiderhin erwünscht ass. D'Ausweisung vun der Schutzzon séichert nämlech laangfristeg datt déi landwirtschaftlech Terrainen der Landwirtschaft weiderhin zur Verfügung stinn. Des Weideren kann d'Ausweisung vun enger Schutzzon och als een Aushängeschëld déngen, grad fir eng lokal Liewensmëttelproduktioun an hir Vermaartung.

4. Kann d'Regierung elaboréieren, ob si esou en drasteschen Aschnëtt an déi lokal Liewensmëttelproduktioun, grad am Kader vum Ukrainkrich an dementsprieche Verloscht vun engem vun eise wichtigsten Importmarchéeë fir opportun hält?

Wéi schonn an der Äntwert virdu gesot, sinn drastesch Aschnëtter an déi lokal Liewensmëttelproduktioun net ze erwaarden. Am Detail festgeluecht ginn d'Fläch an déi endgültig Dispositiounen vun der Schutzzon, wéi scho gesot, eréischt nodeems all Akteur d'Geleeënheet hat sech zum Projet ze äusseren.

Lëtzebuerg, de 14. Dezember 2022
(s.) Joëlle Welfring
Ministesch fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung